

Op kamers bij een hospita

2

Voordelig je huis isoleren

7

Weerbaar tegen babeltrucs

8

Coming Out Week in Den Haag

9

Contact	2
Ombudsman	3
Den Haag maakt het	5
Schone energie in een groene stad	6
Gemeenteraad	10
Agenda	11

Hardlopers in het Westbroekpark. De gemeente wil graag weten wat u belangrijk vindt aan de Haagse bossen, parken en duinen.

VALERIE KUIJPERS

Geef uw mening over groen

Wat vindt u belangrijk aan de bossen, parken en duinen? De gemeente is benieuwd naar de mening en ervaringen van bezoekers. Vul de vragenlijst in of kom op zaterdag 28 september naar een van de bossen of parken.

■ Groen is belangrijk voor de stad. Het zijn plekken waar je elkaar

ontmoet, rust vindt en kunt sporten. En groen houdt de stad koel, neemt overtollig water op, maakt de lucht schoon en is de plek waar veel dieren en planten leven.

De parken, bossen en duinen zorgen ervoor dat Den Haag een fijne stad is om in te wonen. Er komen steeds meer bezoekers naar deze groene gebieden en de druk

op de natuur neemt toe.

Om ervoor te zorgen dat de bossen, parken en duinen ook in de toekomst mooi en groen blijven, werkt de gemeente aan nieuw beleid. De gemeente wil graag de mening en ervaringen van bezoekers meenemen in dit beleid. U kunt de vragenlijst tot en met 13 oktober invullen op de website

het haagsegroen.nl/mening.

Of kom zaterdag 28 september naar de Nieuwe Scheveningse Bosjes, Oosterbeek en Clingendael, Paleistuin, Westbroekpark, Marlot en Reigersbergen, Oostduin en Arendsdorp of Meer en Bos.

Meer informatie? hethaagsegroen.nl/mening

Honden weer welkom op strand

■ Van 1 oktober tot 15 mei zijn honden weer welkom op het strand. Ze mogen overal rondrennen en hoeven niet aan de lijn. U moet wel de hondenpoep opruimen. Neem daarom een schepje of zakje mee. U kunt de hondenpoep weggooiden in een gewoon afvalbak. Handhavers controleren of strandbezoekers zich aan de regels houden.

Meer informatie? denhaag.nl/honden

CID Dag 16 oktober: praat mee over het gebied tussen en rondom de stations

■ Op woensdag 16 oktober organiseert de gemeente de CID Dag van 2024 in de Haagse Hogeschool. Het Central Innovation District (CID) is het gebied naast de oude binnenstad en tussen de stations Den Haag Centraal, Laan van NOI en Hollands Spoor. De komende jaren gaat hier veel veranderen. Kom langs, denk mee en leer over de uitbreiding van het Haagse centrum. Bezoek de informatie-markt en laat u bijpraten over de

laatste ontwikkelingen. Of doe mee aan een van de gratis activiteiten. Er zijn presentaties en workshops over groen, wonen, verkeer en technologie. Praat mee over de toekomst of ervaar het gebied zelf tijdens wandelingen of een fietstocht. Op denhaag.nl/ciddag staat het complete programma en hoe u zich kunt aanmelden.

Meer informatie? denhaag.nl/cid

DenHaag.nl uitgelicht

Last van meeuwen? Haal de gratis gele vuilniszakken. Kijk voor de adressen op denhaag.nl/meeuwen.

Afspraak maken met de gemeente? Kijk op denhaag.nl/afspraak.

Kamerbewoning Hospitaverhuur helpt de enorme kamernood verlichten

Studenten in de rij voor hospita

Hospitaverhuur helpt de enorme kamernood verlichten. Bij een goede match brengt het gezelligheid in huis, extra inkomsten én voor de student een veilig thuis in een nieuwe stad. Op het platform Hospi Housing vinden aanbieders en zoekers van kamers elkaar.

Half september is hij begonnen als trainee bij het Europees Octrooibureau in Rijswijk. Na een bachelor-studie Computer Sciences in Roemenië wil Eduard-Stefan Soreata (23) ervaring opdoen in het buitenland. De selectieprocedure bij het octrooibureau was pittig, maar de zoektocht naar woonruimte was minstens net zo stressvol.

'Ik wist niets van de woningnood in Den Haag, maar had na twintig minuten zoeken op internet al door dat het heel moeilijk zou worden. Ik kwam er niet tussen. Vanuit het buitenland zoeken is lastig. Na twee maanden hoorde ik via van Hospi Housing. Ik heb me ingeschreven en een account gemaakt om me aan hosts voor te stellen.'

Stamppot

Saskia Schurink woont in Scheveningen. Ze is bekend met kamerverhuur. 'Mijn ouders deden het al. Zelf heb ik nu ook een kamer over. Maar hoe kom je aan iemand waarmee het klikt? Hospi Housing biedt een betrouwbare structuur en geeft tips en adviezen. Meteen nadat ik mijn aanbod online had gezet, kreeg ik al dertig reacties. Zo hoog is de nood. Ik had een goed gevoel bij het verhaal van Eduard. We spraken af te videobellen. Ik heb hem online het huis en de kamer laten zien. Hij spreekt goed Engels, is intelligent en open. Wie je bent

Trainee Eduard-Stefan Soreata woont op kamers bij hospita Saskia Schurink. 'Ik heb geluk gehad.'

JURIAAN BROBBEL

Regels hospitaverhuur

De gemeente heeft voor kamerverhuur algemene regels ingesteld om misstanden als overbewoning te voorkomen. Deze gelden ook voor hospitaverhuur waarbij huurder en verhuurder in hetzelfde huis wonen. Woon je alleen in een huur- of koophuis, dan mag je overal in Den Haag zonder vergunning een kamer verhuren. Wonen er al twee of meer personen op het adres, dan is een omzettingsvergunning nodig. Die mogelijkheid bestaat nu voor negen wijken waaronder Vogelwijk, Archipelbuurt en Kijkduin.

 Meer informatie?
denhaag.nl/nl/verbouwen-en-wonen/kamerbewoning

is voor mij belangrijker dan waar je vandaan komt.'

Eduard woont inmiddels op kamers bij Saskia. Ze hebben een huurcontract getekend en afspraken gemaakt over huisregels. 'Ik heb geluk gehad,' zegt hij. 'College-trainees slapen nog bij vrienden op de bank of hebben iets gehuurd waar ze zo snel mogelijk weg willen. Saskia is een echte host. Ze had als welkom een Indische maaltijd voor mij gekookt. Later heb ik een Roemeense stamppot gemaakt.'

Goede match

De gemeente stimuleert kamerverhuur en werkt daarvoor onder meer samen met de stichting Kamers met Aandacht (voor jongeren uit de jeugdzorg) en de landelijke organisatie Hospi Housing. Volgens oprichter Daan Donkers is een

goede match de sleutel voor het succes. 'Wij zijn een intermediair. Hosts en huurders kiezen elkaar uit. Ze kunnen gebruikmaken van tools voor huisregels en een standaard contract voor hospitaverhuur met de mogelijkheid om het binnen negen maanden op te zeggen. Maar dat gebeurt echt zelden.'

Belastingvrij

Kamerverhuur in de eigen woning is financieel aantrekkelijk. Daan: 'De inkomsten zijn tot € 6.000,- belastingvrij. Je hoeft dit niet op te geven en het heeft geen invloed op de toeslagen en de AOW. Dat geldt ook voor huurders. Wel is het goed eerst te overleggen met je huisbaas. Steeds meer woningcorporaties en verhuurders staan kamerverhuur toe. Kom je er niet uit, vraag ons dan advies.'

Contact met de gemeente

E-mail: denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: denhaag.nl/contact
(zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis
(maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag,
facebook.com/gemeenteDH,
instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op overheid.nl/berichten-over-uw-buurt

Afspraak bij de gemeente

Balies Publiekszaken: Heeft u een nieuw paspoort, ID-kaart of rijbewijs nodig? Of wilt u bijvoorbeeld een geboorte aangeven? Voor dit soort producten en diensten kunt u terecht bij de balies Publiekszaken bij Stadhuis Spui (Spui 70) en Stadskantoor Leyweg (Leyweg 813).

Afspraak maken: De gemeente werkt op afspraak. Zo kan de gemeente tijd voor u reserveren en bent u er zeker van dat u goed en snel geholpen wordt. Maak een afspraak via denhaag.nl/afspraak. Lukt het niet om op tijd een afspraak te maken via de website? Dan kunt u bellen naar 14070. Zij bekijken dan of het nodig is de afspraak te vervroegen.

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 23 oktober
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70,
Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Hans Oerlemans, Esther Peeters en
Andrea Rodriguez Frohwein
Klachten bezorging: denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, DBV
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl
of bel (070) 353 26 30

Gemeentebegroting 2025: Den Haag is financieel gezond

Den Haag staat er financieel gezond voor. Er is geld om te investeren in de stad. Bezuinigingen zijn niet nodig en de belastingen gaan niet omhoog. De komende vier jaar heeft Den Haag een sluitende begroting. Dat staat in de Programmabegroting 2025 – 2028 die het college van burgemeester en wethouder op 10 september heeft gepresenteerd.

■ De gemeente maakt ieder jaar een begroting om te laten zien waaraan zij geld besteedt. In 2025 gaat het om een bedrag van ruim € 3 miljard.

Gemeentefonds

Gemeenten krijgen jaarlijks geld van het Rijk uit het gemeentefonds. Vanaf 2025 daalt het bedrag dat Den Haag krijgt. De gemeente hield daar al rekening mee in de vorige begroting. Toch bleef er in 2026 en 2027 een tekort van 19 miljoen per jaar over. Dit tekort is nu op-

gelost. Wethouder Saskia Bruines (Financiën): 'Ik ben blij dat het gelukt is de begroting structureel in evenwicht te brengen, zonder dat dit een aanslag betekent op de portemonnee van de Hagenaar. Dit was mogelijk omdat we de afgelopen jaren behoedzaam financieel beleid hebben gevoerd. Daarnaast kijken we ook verder vooruit en reserveren we geld om voorzieningen en de buitenruimte aan te passen aan de groei van de stad de komende jaren.'

Er is geld om te investeren in de stad

Oplossen knelpunten

In de begroting voor 2025 wil het college extra geld vrijmaken om verschillende financiële knelpunten

blijvend op te lossen. Het gaat bijvoorbeeld om de drukke periodes in paspoortaanvragen, extra maatregelen voor digitale veiligheid en duurzamer maken van gebouwen van de gemeente.

Geld voor de stad

Het aantal inwoners in Den Haag blijft ook de komende jaren groeien. Dit vraagt om meer voorzieningen en groen. Het college wil hiervoor geld vrijmaken. Zo groeit de stad mee met haar inwoners en blijft Den Haag een leefbare en fijne stad voor iedereen.

Gemeenteraad

De gemeenteraad vergadert de komende weken over de begroting en stelt de begroting half november vast. In de volgende editie van de Stadskrant (23 oktober) reageren de fracties op de begroting.

➔ Lees verder op pagina 4
Plannen voor 2025

Gemeente verdubbelt subsidiebedrag voor sloop oude bestelauto's

Steeds meer ondernemers laten met subsidie van de gemeente hun oude bestelauto slopen. Tot nu toe zijn ruim tweehonderd vervuilde busjes van de weg gehaald. De gemeente heeft de subsidiepot opnieuw gevuld en verdubbeld tot een bedrag van € 1,5 miljoen.

■ Bent u ondernemer in Den Haag? En heeft u een of meer oude bestelauto's die op diesel of

benzine rijden? Dan kunt u € 3.500 subsidie krijgen voor elke auto die u laat slopen. U kunt deze subsidie aanvragen tot en met 31 december 2024. De regeling stopt eerder als het geld op is.

Luchtkwaliteit verbeteren

De gemeente wil de luchtkwaliteit in de stad verbeteren. Hiervoor komt er vanaf 1 januari 2025 een zero-emissiezone voor bestel- en vrachtauto's in het centrum. Ondernemers mogen dan alleen schone auto's gebruiken voor vervoer in dit gebied. Met deze subsidieregeling wil de gemeente ondernemers helpen bij de overgang naar schoon vervoer. Door het verdubbelen van het subsidiebedrag kunnen nog veel meer vervuilde auto's van de weg worden gehaald.

■ Bent u ondernemer in Den Haag? En heeft u een of meer oude bestelauto's die op diesel of benzine rijden? Dan kunt u € 3.500 subsidie krijgen voor elke auto die u laat slopen. U kunt deze subsidie aanvragen tot en met 31 december 2024. De regeling stopt eerder als het geld op is.

➔ Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl

Kom ff buurten op de Open azc dag

■ Op de Open azc dag op zaterdag 28 september openen asielzoekerscentra hun deuren voor omwonenden en andere geïnteresseerden. In Den Haag doen de opvanglocaties aan de Regulusweg 1 en de Laan van Meerdervoort 108 mee. Tussen 13.00 en 16.00 uur zijn er rondleidingen, informatiemarkten, workshops en andere activiteiten.

➔ Meer informatie?
coa.nl/open-azc-dag

Beeldengroep koningin Juliana op de Koekamp

Op de Koekamp is een beeldengroep geplaatst ter herinnering aan koningin Juliana. De beeldengroep is ontworpen door kunstenaar Ingrid Mol in opdracht van de Haagse gemeenteraad. De kunstenaar wil koningin Juliana verbeelden als maatschappelijk betrokken vorst. De beeldengroep werd op 2 september onthuld door prinses Beatrix.

MARTIJN BEEKMAN

Ombudsman

Verlaat postadres

Meneer Z veruult Nederland voor een zonniger buitenland. Hij is druk bezig daar een huis te zoeken, terwijl zijn woning hier al verkocht is. In de tussentijd zal hij geen vast woonadres meer hebben. Dat kan zijn zorgverzekering in gevaar brengen, omdat je daarvoor ingeschreven moet staan op een woon- of briefadres.

Van een vriendin in Den Haag mag hij zich tijdelijk inschrijven op haar adres. Meneer maakt een afspraak op het stadhuis om dit te regelen en levert de benodigde documenten en het

aanvraagformulier in. De gemeente behoort binnen vier weken een besluit te nemen. Het duurt tien weken en zijn verzoek wordt afgewezen.

Wat is het probleem? Bij de vraag hoe lang het briefadres nodig zal zijn, heeft meneer een ruime marge genomen en één jaar ingevuld. De maximaal toegestane termijn blijkt echter acht maanden. Op de website van de gemeente is deze voorwaarde nergens terug te vinden. Wel via een link naar de complete tekst van de regeling (zeven pagina's). Je mag ervan uitgaan dat alle essentiële informatie op de webpagina staat met uitleg over de procedure. Dat is hier niet

het geval.

Was de maximale termijn bekend geweest, dan had meneer uiteraard acht maanden ingevuld. De verhuizing zal waarschijnlijk veel eerder rond zijn. Nu dreigt hij zonder briefadres te komen zitten. De ombudsman vraagt een passende oplossing te zoeken, maar de gemeente blijft bij de weigering.

Pas als de ombudsman met de gemeente belt, komt daar verandering in. Een medewerker belooft met de zaak aan het werk te gaan en contact op te nemen met de aanvrager. Uiteindelijk krijgt meneer alsnog het briefadres toegewezen en met terugwerkende kracht. Was de gemeente meteen helder en volledig geweest over de voorwaarden (aan de balie en via de website), dan had dit maanden eerder geregeld kunnen zijn.

➔ Heeft u klachten over de gemeente of jeugdzorg en komt u er niet uit? Neem contact op met de Gemeentelijke ombudsman, Carina van Eck of de Jeugdombudsman, Yvette Nass.
Website: ombudsman.denhaag.nl, jeugdombudsman.denhaag.nl
Inlooppreekuur: dinsdag van 12.30 tot 15.00 uur in een bibliotheek, kijk op de website voor de locatie van deze week
Mail: ombudsman@denhaag.nl, jeugdombudsman@denhaag.nl
Bel: (070) 752 82 00 (werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur)
Post: Postbus 16623, 2500 BP Den Haag

Halloweenfeest in de straat? Meld het bij de gemeente

■ Op 31 oktober is het weer Halloween. Een spookachtige tijd waarin steeds meer bewoners en bewonersverenigingen een gezellig feest organiseren voor hun straat of wijk. Organiseert u ook een feest? Houd dan rekening met een aantal belangrijke spelregels.
■ Meld uw feest minimaal vier weken van tevoren aan bij de gemeente. Dat kan gratis via denhaag.nl (pagina 'Evenement melden').

■ Informeer de burens. Bijvoorbeeld met een brief of een berichtje in de buurtapp.
■ Probeer geluidsoverlast te voorkomen, vooral in de avonden.
■ Zorg dat de straten veilig zijn voor bezoekers, verkeer en hulpdiensten. Houd straten vrij en hang geen versieringen boven de weg.
■ Ruim na afloop het afval op en vergeet de versieringen niet weg te halen.

Begroting 2025: wat zijn de plannen voor volgend jaar?

In de begroting staat beschreven welke plannen de gemeente heeft voor de stad. Wat gaat er volgend jaar gebeuren in Den Haag? Een greep uit de plannen.

Duurzaamheid, milieu en energietransitie

■ In 2025 worden 10.000 woningen geïsoleerd, vooral woningen met een energielabel E, F of G.

Cultuur en Bibliotheek

■ Mariahoeve krijgt een nieuwe wijkbibliotheek op een tijdelijke locatie.

■ De Centrale Bibliotheek en bibliotheek Laakkwartier gaan 10 uur per week langer open.

■ Het Haags Historisch museum wordt gerenoveerd en uitgebreid.

■ Elk jaar licht het Haags Gemeentearchief de geschiedenis van een stadsdeel uit in een boekje, film en tentoonstellingen. In 2025 staat Haagse Hout in de schijnwerpers.

Werk en inkomen

■ 1.500 mensen in de bijstand worden begeleid naar werk of school.

■ Er komen 200 tot 300 Instapbanen in de wijken voor mensen voor wie de stap naar werk nog te groot is.

Buitenruimte

■ De renovatie van de Hubertustunnel gaat van start.

■ Vijf pleinen worden groener: Statenplein, Notenplein, pleintje Wenckebachstraat, Kamerlingh Onnesplein en de pleintjes op de Hoefkade.

■ Er komen ongeveer 250 ondergrondse containers bij in Bezuidenhout Oost, Laakkwartier, Voorhout en Zuidwal.

■ De gemeente deelt minimaal 1.750 bomen uit om de stad te vergroenen.

Zorg, Welzijn, Jeugd en Volksgezondheid

■ Er komen extra Haags ontmoeten locaties in Loosduinen, Leidschenveen-Ypenburg en Laak.

■ Den Haag krijgt eind 2025 een vrouwenrechtswinkel.

Sport

■ Begin 2025 start de bouw van een dubbele sporthal in Loosduinen.

■ Er komen hardlooperoutes in verschillende stadsdelen.

■ In Sportcampus Zuiderpark is het Europees Kampioenschap Rolstoelrugby.

Mobiliteit

■ De sterfietsroute Scheveningen Dorp wordt afgerond. Hiermee ontstaat een aantrekkelijke fietsroute tussen Scheveningen en het centrum.

■ Er komt betaald parkeren in onder andere Kijkduin, Erasmusveld-Midden, delen van Zuidwest en Binckhorst.

■ In Duinoord zijn ongeveer 400 fietsparkeerplekken gepland. Het merendeel wordt aangelegd in 2025.

 Meer informatie?
denhaag.begroting-2025.nl

De gemeente wil weten welke onderwerpen kinderen en jongeren belangrijk vinden.

HENRIËTTE GUEST

Vragenlijst over kindvriendelijke stad

Hoe kindvriendelijk is Den Haag? De gemeente vraagt het aan kinderen tussen de 10 en 18 jaar (of ietsje ouder). Zij kunnen tot en met 30 september een vragenlijst invullen op denhaag.nl/cf070. Voor ouders van kinderen van 0 tot 10 jaar en voor professionals is er een aparte vragenlijst.

■ Kunnen kinderen veilig op straat spelen? Zijn er genoeg plekken om te spelen of te chillen? Is er genoeg groen in de wijk? Wordt iedereen op eenzelfde manier en met respect behandeld? UNICEF heeft een Child Friendly Checklist opgesteld om te beoordelen hoe kindvriendelijk gemeentes zijn. Den Haag sluit zich als eerste grote gemeente in Neder-

land aan bij de 'Child Friendly Cities' van UNICEF en gaat de stad nog kindvriendelijker maken.

Den Haag gaat de stad nog kindvriendelijker maken

Belangrijke onderwerpen

De gemeente wil graag weten welke onderwerpen kinderen en jongeren belangrijk vinden. Met de belangrijkste onderwerpen gaat de gemeente aan de slag.

 Meer informatie?
denhaag.nl/cf070

Haagse Vrijwilligersprijzen 2024

Op zaterdag 23 november reikt de gemeente de jaarlijkse Haagse Vrijwilligersprijzen uit. U kunt nog tot en met maandag 30 september uw favoriete vrijwilliger, vrijwilligersorganisatie en/of vrijwilligersteam aanmelden.

■ Dat kan via de website haagse-vrijwilligersprijzen.nl. De jury bestaat uit de winnaars van 2023. Zij maken een selectie uit alle aanmeldingen en beslissen wie de winnaars van 2024 worden. Er zijn zeven verschillende vrijwilligersprijzen te winnen, waarvan vijf

individuele prijzen:

■ Haagse Vrijwilligersprijs Dier en Natuur

■ Haagse Vrijwilligersprijs Zorg en Welzijn

■ Haagse Vrijwilligersprijs Buurt en Omgeving

■ Haagse Vrijwilligersprijs Kunst en Cultuur

■ Haagse Vrijwilligersprijs Ontwikkeling en Jeugd

De andere twee prijzen zijn voor het Haagse Vrijwilligersteam 2024 (maximaal 20 personen) en de Haagse Vrijwilligersorganisatie 2024.

Waardering

De gemeente Den Haag waardeert alle vrijwilligers enorm voor hun onmisbare inzet in onze stad. Zonder vrijwilligers zou de stad er anders uitzien. Ook betekent vrijwilligerswerk meer sociaal contact voor veel inwoners in Den Haag. Daarom zet de gemeente vrijwilligers graag in het zonnetje met de Haagse Vrijwilligersprijzen.

 Meer informatie?
haagsevrijwilligersprijzen.nl

Wapens gratis inleveren

■ Op zaterdag 12 oktober kan iedereen verboden spullen inleveren zoals steek-, stoot- en slagwapens, illegaal vuurwerk en lachgascilinders. Dat kan gratis en anoniem en zonder straf of boete. Het inleverpunt verboden spullen is open van 10.00 tot 17.00 uur op het parkeerterrein Zuiderpark, vlakbij snackbar Het Hapje aan de Melis Stokelaan.

 Meer informatie?
denhaag.nl/veilig

Eerste 'Ondernemers zijn Goud waard' onderscheidingen uitgereikt Schippers Architecten, Dierenspecialzaak Zandvliet en koffiehuis De Aanloop hebben als eerste de onderscheiding 'Ondernemers zijn Goud waard' ontvangen. Met deze nieuwe onderscheiding bedankt de gemeente Haagse ondernemers voor hun harde werk en inzet. Onderscheiding aanvragen? Kijk op denhaag.nl/ondernemen. MARTIJN BEEKMAN

Groot tuinafval gratis opgehaald

■ In het najaar gaan veel mensen in hun tuin aan de slag. Heeft u groot tuinafval zoals takken en struiken? Van 10 oktober tot en met 15 november haalt de gemeente het gratis op tijdens de takkenroute. Maak een afspraak via denhaag.nl/afval of via 14070. Van tuinafval wordt onder andere compost gemaakt.

 Meer informatie?
denhaag.nl/takkenroute

Campagne vaccinaties

■ Den Haag is deze maand een campagne gestart om de lage vaccinatiegraad te verhogen en kinderziekten zoals mazelen te voorkomen. Heeft u vragen over vaccinaties? Praat met een jeugdarts of verpleegkundige. Voor meer informatie of een afspraak, bezoek cjgdenhaag.nl of bel (070) 752 80 00.

 Meer informatie?
cjgdenhaag.nl
(070) 752 80 00

Nieuw riool en meer groen voor Belgisch Park

In het Belgisch Park is de gemeente begonnen met het vervangen van het riool. Omdat de straat daarvoor helemaal open moet, knapt de gemeente meteen de openbare ruimte op. Op honderd plekken in de wijk komen er nieuwe bomen bij.

■ De gemeente vervangt het hoofdriool, de huisaansluitingen en de waterafvoerputten. In een deel van het Belgisch Park wordt het riool vernieuwd. Het werk wordt uitgevoerd in de meerdere straten. De werkzaamheden vinden niet in een keer plaats, maar steeds in een deel van een straat. Zo blijft de buurt voor een groot gedeelte bereikbaar. Tegelijk met het vervangen van het riool worden in de Gevers Deynootweg, Harstenhoekplein, Harstenhoekstraat en Harstenhoekweg de tramrails verwijderd of vervangen.

Als het werk aan het riool klaar is, wordt de openbare ruimte opge-

knapt. Op honderd plekken in de buurt komen nieuwe bomen. Door het toevoegen van groen wordt de wijk groener en gezonder. Ook komen er een aantal plantvakken bij en komt er zitgelegenheid om elkaar te kunnen ontmoeten.

Aanpassen rijrichtingen

Straten die te smal zijn voor tweerichtingsverkeer, worden eenrichtingsverkeer. De gemeente werkt hiervoor een verkeersbesluit uit. Dit besluit wordt later dit jaar gepubliceerd. De straten waar dit voor geldt zijn de Deventersestraat, Dordtsestraat, Gentsestraat, Haagsestraat, Hasseltsestraat, Namensestraat en Zutfensestraat.

Nieuw riool

In deze straten komt een nieuw riool: Amersfoortsestraat, Assensestraat, Badhuisweg (gedeelte), Deventersestraat, Dordtsestraat, Gentsestraat (gedeelte), Gevers Deynootstraat, Haagsestraat

Het riool wordt vervangen en de openbare ruimte opgeknapt.

JURRIAN BROBBEL

(gedeelte), Haarlemsestraat, Harstenhoekplein, Harstenhoekstraat, Harstenhoekweg, Hasseltsestraat (gedeelte), Leeuwardensestraat, Maastrichtsestraat, Namensestraat

(gedeelte), Utrechtsestraat (alleen bestrating) en Zutfensestraat.

 Meer informatie?
denhaag.nl/belgischpark

75e vlonder voor fietsen geplaatst

In De Perponcherstraat in Segbroek plaatste de gemeente een fietsvlonder. Het is de 75e keer dat de gemeente op verzoek van bewoners een fietsvlonder plaatst.

■ Een fietsvlonder is een constructie met vier fietsbeugels die op een parkeerplaats wordt gelegd. Als het de straat bevalt, maakt de gemeente er permanente fietsparkeerplekken van.

De gemeente plaatste in 2019 voor het eerst een fietsvlonder. Iedere bewoner zonder berging voor zijn fiets kan een fietsvlonder aanvragen voor zijn straat. Voor de aanvraag moet de bewoner de steun krijgen van vijf naaste burens. De vlonder blijft drie maanden liggen. Halverwege houdt de gemeente in de straat een enquête om te peilen of de straat de fietsbeugels wil behouden.

 Meer informatie?
denhaag.nl/fietsen

Op de Hofzichtlaan komen verkeer en groen samen

De gemeente is begonnen met werkzaamheden aan de Hofzichtlaan. Er komt meer ruimte voor fietsers en voetgangers en de middenberm wordt breder.

■ Op sommige plekken zit in het midden van het wegdek een verhoging, die verhoging scheidt de twee rijstroken van elkaar. Verkeerskundigen noemen dat een 'verkeerseiland'. Vroeger waren deze verkeerseilanden vaak helemaal van steen. Nu is dat anders, vertelt verkeerskundige Marcel, die betrokken is bij veel vergroenings-

projecten. 'Nu kijken we of het ook groen kan. Bijvoorbeeld met gras of struiken. Datzelfde geldt voor ruimte tussen het fietspad en de rijbaan. Vroeger zouden we dat opvullen met klinkers. Nu kiezen we voor groen.'

Sinds een aantal jaar hebben verkeerskundigen in de stad extra aandacht voor groen. Door die extra aandacht verschijnen er kleine stukken groen bij straten en verkeerspleinen. Door stenen of asfalt te vervangen door groen, blijft de grond gezonder. Daarnaast is groen belangrijk om de groei-

ende stad voor te bereiden op de toekomst. Zo kan het water beter weg in natte periodes en het wordt in droge periodes juist beter vastgehouden. Ook is groen koeler dan stenen en asfalt.

Zodra een weg of verkeersplein toe is aan onderhoud, is er kans op vergroening. 'Eerst onderzoeken we wat verkeerskundig de beste nieuwe inrichting is,' legt Marcel uit. 'We kijken naar verkeersstromen en de verkeersveiligheid.' Over de Hofzichtlaan rijdt sinds de komst van de N14 minder verkeer. Dat betekent dat de weg voor auto-

verkeer smaller kon. Daardoor hebben we meer ruimte voor fiets en voetganger én meer ruimte voor groen.

De middenberm wordt bijna 3 meter breder

Marcel: 'Allereerst is het veiliger, want verkeer rijdt op smalle wegen

minder hard. Ook zijn voetgangers en fietsers eerder aan de overkant wanneer ze oversteken. Ten tweede kun je asfalt dat je weghaalt groen invullen.' De middenberm bij de Hofzichtlaan wordt bijna 3 meter breder en er komen ongeveer 17 extra bomen op. Ook de ruimte om het fietspad heen wordt groener.

Lees het volledige interview op bereikbarestad.denhaag.nl. Daar vindt u ook meer informatie over andere straten die de gemeente groener maakt.

Neptunusstraat krijgt klinkers

■ De gemeente gaat het asfalt in de Neptunusstraat vervangen door klinkers. In de Neptunusstraat geldt al een maximale snelheid van 30 km per uur. Hier hoort een andere inrichting bij. Omdat de straat toch open gaat, worden gelijk de huisaansluitingen op het hoofdriool vervangen. De werkzaamheden zijn van 30 september tot eind december.

Groot onderhoud Conradkade

Van maandag 23 september tot en met vrijdag 13 december voert de gemeente groot onderhoud uit aan de Conradkade. Hier wordt het fietspad verbreed en krijgt nieuw rood asfalt. Ook worden de parkeervakken opnieuw bestraat. Meer informatie op bereikbarestad.denhaag.nl. Tijdens het werk is de Conradkade niet per auto bereikbaar.

JURRIAN BROBBEL

Reparatie asfalt op het Buitenom

■ De gemeente gaat dit najaar het asfalt repareren op de voetgangersoversteek over het Buitenom bij de kruising Lijnbaan-Prinsegracht. Vorige zomer zijn de verkeerslichten op de kruising vervangen. Daarvoor moest het asfalt weg. Dit is toen tijdelijk hersteld met betonnen vloerplaten. Binnenkort wordt het asfalt hersteld. Tijdens de werkzaamheden kan het verkeer kan hierdoor minder vlot over de kruising. Er is een alternatieve route en er zijn verkeersregelaars.

Actueel

- 14 oktober tot 31 december: werk aan het riool in Oostbroek West
- 14 oktober tot 1 november: onderhoud aan het asfalt van Laan van Wateringseveld
- 14 oktober tot 1 november: vervangen van de verkeerslichten en de installaties bij de kruising Van Alkemadeaan – Wassenaarseweg

 Meer informatie?
bereikbarestad.denhaag.nl

Energie uit de Wijk Challenge Scoutinggroep MacDonald verduurzaamt clubhuis en vloot

‘De warmte vloog het gebouw uit’

Met torenhoge energiekosten waren de zeeverkeners in zwaar weer terechtgekomen. Het roer moest duurzaam om. Twee jaar later is de energienota van hun clubhuis spectaculair gedaald. Dankzij superhandige vrijwilligers én steun van de gemeente.

De zeeverkeners van Scoutinggroep MacDonald willen voortaan het water op met elektrisch aangedreven buitenboordmotoren. Goed plan, alleen op hun eiland in de Kagerplassen waar de boten liggen, is geen stroom. De scouts bedachten zelf een oplossing samen met studenten van de Haagse Hogeschool. De stroom komt straks van zonnepanelen op het clubhuis in de Bosjes van Pex. Doordeeweeks opgeladen accu's leveren in het weekend stroom voor de e-motoren.

Het is een onderdeel van de verduurzaming van het clubgebouw en de vloot. De energiecrisis in 2022 was de directe aanleiding. ‘De warmte vloog hier aan alle kanten het gebouw uit,’ vertelt voorzitter Nico Persoon. ‘Het was financieel niet meer op te brengen. Onze energierekening liep op naar bijna €7.000,-. Liefst willen we helemaal van het gas af. Scouts zitten altijd in de natuur. Dan behoort je toch duurzaam bezig te zijn. Maar hoe pak je dat aan? Studenten Werktuigbouwkunde van de Haagse Hogeschool hebben een plan gemaakt met een hele serie maatregelen. Binnen de vereniging zijn genoeg handige vrijwilligers om het uit te voeren. Sommigen zitten in de installatiebranche. Alleen, er was geen budget.’

Airco's en plexiglas

De Energie uit de Wijk Challenge 2023/2024 van de gemeente bracht uitkomst. Het plan van Scoutinggroep MacDonald zat

Het clubhuis in de Bosjes van Pex is nu aardgasvrij. Vrijwilligers installeerden zonnepanelen, vloerisolatie en voorzetramen. De energierekening is flink gedaald. NICO PERSOON

Energie uit de Wijk Challenge

De Energie uit de Wijk Challenge is een wedstrijd voor bewonersgroepen met een goed idee om in hun wijk energie te besparen, op te wekken of op te slaan. Met hun plannen wordt Den Haag weer een stukje mooier en duurzamer. Kijk op de website voor meer inspirerende verhalen: duurzamestad.denhaag.nl/challenge.

Meer informatie?

duurzamestad.denhaag.nl/challenge

bij de zeven winnaars. Zo kwam er budget om aan de slag te gaan. Inmiddels is al een groot deel van het plan uitgevoerd. Maar nergens in het gebouw zie je een warmtepomp, geen vloerverwarming en ook geen dubbelglas. Nico legt uit: ‘Je moet de beste oplossing zoeken bij de functie van een ruimte. Zaterdag is het hier harstikke druk, maar door de week gebeurt er veel minder. Dan is een warmtepomp niet efficiënt. Als je hem inschakelt, duurt het lang voor grote zalen zoals hier op temperatuur zijn. Dat kost onnodig veel energie. Vloerverwarming heeft bij ons net zo min zin. Bovendien, wij krijgen vanzelf warme voeten door veel te bewegen.’

Hoe wordt het gebouw dan wel verwarmd? ‘In de zalen hangen eenvoudige en bijna stille airco's die naast koelen ook kunnen verwarmen. Na een kwartier is de

ruimte op temperatuur. In de keuken komen infraroodpanelen. Verder hebben we de houten vloeren voorzien van dik isolatiemateriaal. Dat is warmte-isolerend, maar blijkt ook enorm geluid-dempend. En dan de ramen: al jaren geleden is gekozen voor plexiglas omdat er te vaak ruiten waren ingegooid. Voor betere isolatie hebben we nu voorzetramen geplaatst, ook van kunststof. Al het werk is door vrijwilligers gedaan, tot en met de nieuwe groepenkast. Gecertificeerd uiteraard door een erkend elektrotechnisch bedrijf.’

Meest opmerkelijk zijn toch wel de mobiele accu's. ‘Misschien komt er nog eens toestemming om op het eiland in de Kagerplassen zonnepanelen te installeren. Tot die tijd brengen we onze eigen stroom mee uit Den Haag. Spannend hoe dat gaat uitpakken.’

Vraag advies van een Haagse energiecoach

■ Energiecoaches komen bij u thuis en geven tips om energie te besparen. Hoe u ook woont, iedereen kan energie besparen. De Haagse energiecoaches kunnen daarbij helpen. Dit zijn vrijwilligers die alles weten over duurzaam wonen. Ze komen bij u uit de buurt en kennen dus ook de woningen. Ze willen hun burens helpen. Vraag een gratis adviesgesprek aan. Energiecoaches geven:

- Tips om snel op gas en stroom te besparen.

- Advies over isoleren en ventileren.
- Advies over de cv-ketel.
- Hulp bij het aanvragen van subsidies en leningen.
- Informatie over zonnepanelen en een groen dak.

Gratis energiegesprek aanvragen?

duurzamestad.denhaag.nl/energiecoaches

Gezocht: woningen voor Gluren bij je groene burens

■ Heeft u stappen gezet om uw woning te verduurzamen en wilt u buurtgenoten op weg helpen? Doe mee met Gluren bij je groene burens. Op 9 november organiseert de gemeente weer een Gluren bij je groene burens. De gemeente zoekt Haagse woningeigenaren die hun woning willen openstellen om te laten zien wat er mogelijk is met verduurzaming. Hoe is het installeren van een warmtepomp, zonnepanelen of aanbrengen van

isolatie gegaan? Wat heeft het u opgeleverd? De gemeente helpt u op de dag zelf bij inhoudelijke vragen over subsidies en dienstverlening van de gemeente. Voor aanmelden en vragen kunt u een e-mail sturen naar duurzamehaagsewijken@denhaag.nl

Meer informatie?

duurzamestad.denhaag.nl/gluren

Uitleg over warmtepomp. SANDER FOEDERER

Jaarlijks 10.000 huizen beter isoleren

Veel Hagenaars hebben een hoge energierekening omdat hun huis slecht tot zeer slecht geïsoleerd is. Nu de koude maanden eraan komen, is het tijd om daar wat aan te doen. Hoe? De gemeente biedt hulp zoals een gratis Energiescan en advies en acties voor het isoleren van het huis.

Van de 260.000 Haagse woningen hebben er nog altijd 100.000 een laag energielabel. Warmte verdwijnt er via de vloer, gevels, ramen en het dak. Daar valt veel aan te doen, wat al begint met kleine maatregelen (zie hieronder). De gemeente zet kortingsacties, adviezen en subsidies in, zodat elk

jaar 10.000 woningen een beter energielabel kunnen halen.

Isolatie zorgt voor minder energieverbruik, maar is ook nodig voor de overstap naar verwarmen zonder aardgas. Om klimaatverandering te stoppen, moeten we overschakelen op schone energie. Nu heeft negen van de tien Haagse woningen nog een cv-ketel. Dat wordt straks een warmtepomp of een warmtenet-aansluiting. Hoe beter de isolatie, hoe minder warmte nodig is.

Gemeente biedt hulp met gratis advies en acties

Sinds 2022 is het gasverbruik in Den Haag al met 13 procent gedaald. De hele hoge gasprijs was voor velen reden om hun huis te

isoleren en beter te letten op waardoor de warmte weggaat. Dat zie je terug in de cijfers. Het is nu tijd om door te pakken. In slecht geïsoleerde huizen wonen huurders, woningeigenaren en vve-leden. Voor elke groep heeft de gemeente een aanbod. Woningeigenaren kunnen een Energiescan aanvragen. Technisch adviseurs beoordelen offertes van aannemers. Naast subsidies is er ook het Warmtefonds met goede leningen. De

aflossing en rente valt vaak grotendeels weg tegen de besparing op de energierekening.

Voor Laak, Rustenburg-Oostbroek en delen van Transvaal, Moerwijk en Schilderswijk heeft de gemeente een extra aanbod. Er zijn adviseurs beschikbaar die een plan kunnen maken en een aannemer die het kan uitvoeren.

Meer informatie?
denhaag.nl/pakjevoordeel

Meer weten over isoleren?

Volg een online webinar. Experts geven informatie en beantwoorden uw vragen.

■ Isoleren: 8 oktober 12.00 - 12.45 uur

■ Ventileren/schimmel voorkomen: 15 oktober 12.00 - 12.45 uur

■ Subsidies, fondsen en leningen: 4 november 18.00 - 18.45 uur

■ Monumenten isoleren: 8 november 12.00 - 12.45 uur

Meer informatie?
denhaag.nl/isoleren

Gratis Energiescan

Hoe goed is mijn huis al geïsoleerd? Milieu Centraal heeft een online zelfscan gemaakt om uit te zoeken wat er al gedaan is aan de isolatie van dak, ramen, vloeren en muren. U krijgt zo een globaal beeld van de stand van zaken en wat er nog gebeuren kan (milieucentraal.nl).

Gaat u aan de slag dan zijn er allerlei keuzes en vragen: Wat ga ik als eerste aanpakken: vloerisolatie, het dak of eerst dubbelglas? Wat is mijn budget? Zijn er subsidies voor? Wat kan ik allemaal zelf doen zonder

aannemer? Woningeigenaren kunnen via de gemeente een Energiescan laten uitvoeren (gratis). Een expert inspecteert het huis, kijkt wat er mogelijk is en stelt een rapport op met maatregelen, kosten en de geschatte terugverdientijd.

Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/energiescan

DUURZAAM DEN HAAG

Direct aan de slag

Kleine verbeteringen én andere gewoonten kunnen samen groot effect hebben. De gemeente helpt met de Direct Bespaaractie. Een monteur komt bij u langs met een waterbesparende douchekop, ledlampen, tochtstrips en radiatorfolie. Iedereen kan eraan meedoen. Besparen doet u ook door goed te letten op warmteverlies:

- Verwarm alleen kamers waar iemand is.
- Hou binnendeuren dicht. Plaats een mechanische deursluiters.
- Hang gordijnen voor enkel glas, maar niet voor

- de radiatoren!
- Zet geen bank, ander meubelstuk of ombouw voor een radiator.
- Een vloerkleed op een tegel- of plankenvloer houdt kou uit de kruipruimte tegen
- Zet de thermostaat iets lager.
- Draag 's winters in huis vaker een warme trui.
- Zet de verwarming in slaapkamers uit.

Direct Bespaaractie aanvragen?
duurzamestad.denhaag.nl/direct-bespaaractie

SANDER FOEDERER

Hulp en subsidies voor vve's

In een vve zijn de bewoners samen verantwoordelijk voor het gebouw. Voor het onderhoud ervan en ook voor het isoleren. Om het dak, de muren en de vloer te isoleren is vaak toestemming nodig van alle leden. Dat kost tijd en moeite. Een vve adviseur van de gemeente kan u gratis op weg helpen. Met het actief maken van de vereniging. Met juridisch en financieel advies. Met informatie over de mogelijkheden voor verduurzamen. De vve adviseur geeft ook informatie over

subsidies voor vve's. Duurzaamheidsfonds VVe's Den Haag bijvoorbeeld heeft goede leningen voor onderhoud, verbetering en verduurzaming. Vve's kunnen ook de landelijke Investerings-subsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) gebruiken. De vve adviseurs van de gemeente helpen met het uitzoeken en aanvragen van subsidies.

Meer informatie?
[denhaag.nl/uw-vve](https://duurzamestad.denhaag.nl/uw-vve)

Digitale Wijkambassadeur Jurriaan en wijkagent David informeren inwoners over digitale criminaliteit.

FOTO'S: FRANK JANSEN

Iemand van het waterbedrijf staat zomaar voor de deur. Even de meterstanden opnemen. Het is eigenlijk een dief die uw huis wil binnendringen. Er zijn veel soorten babbeltrucs, ook digitale. Hoe herkent u zo'n babbeltruc? Digitale Wijkambassadeurs en wijkagenten in Den Haag informeren inwoners over digitale criminaliteit.

Babbeltrucs: zo trapt u er niet in

Nepagenten, dieven in een jas van een postbezorger, zogenaamde thuiszorg-medewerkers of een huilende vrouw aan de voordeur. Dit zijn dieven die met babbelen geld of kostbare spullen stelen. Soms gebruiken ze zelfs geweld of bedreigen hun slachtoffers. Digitale Wijkambassadeur Jurriaan ziet deze babbeltrucs allemaal voorbijkomen in zijn Haagse wijk. 'Als je weet waar je op moet letten, houd je zo'n dief wel op afstand. Alleen zijn ze erg slim. Het is lastig om niet in hun "praatjes" te trappen.' Helemaal als dat geklets digitaal is. Jurriaan is vrijwilliger en geeft voorlichting over digitale veiligheid. 'Ik wil niet dat mijn burens slachtoffer worden, omdat ze de kennis niet hebben.'

Criminelen en AI

Wat heeft digitale veiligheid met babbeltrucs te maken? 'Heel veel,' vertelt Jurriaan, 'iedereen heeft vast gehoord van AI, kunstmatige intelligentie.' Met AI kan je onder

Herken een babbeltruc

- Dringende vraag.
- Dieven spelen met uw emotie.
- Er is tijdsdruk. U krijgt geen tijd om na te denken.

Tips voor slachtoffers

- Bel de politie op 0900-8844.
- Is de dief mogelijk nog in de wijk? Bel direct 112.
- Doe altijd aangifte op politie.nl/aangifte of op het politiebureau.
- Blokkeer uw bankpas.
- Meer hulp nodig? Schakel Slachtofferhulp Nederland in.

 Meer informatie?
digitaalveiligindewijk.nl

andere teksten schrijven en video's bewerken. Criminelen gebruiken AI ook. Zo bellen ze bijvoorbeeld met de stem van je moeder, een goede vriend of een ander familielid. Het is niet van echt te onderscheiden, want criminelen zijn soms zo handig dat ze bellen met het nummer van jouw bekende. Of ze gebruiken het telefoonnummer van de politie of de bank.

Nepagenten

Wijkagent David kan erover meepraten: 'Ik kreeg laatst een melding van een inwoner. Agenten hadden haar gebeld. Dat bleken nepagenten te zijn. Ze moest hen vertellen waar in de wijk allemaal camera's hingen. Dat wist ze niet. De zogenaamde agenten werden boos en dwongen haar antwoord te geven. Gelukkig verbrak deze inwoner snel de verbinding. Daarna belde ze ons, de echte politie. Het was heel goed wat deze dame deed. Maak altijd een melding bij de politie. Alleen zo voorkomen we dat er meer slachtoffers vallen.'

'Natuurlijk neem je op als "je moeder of goede vriend" belt,' vertelt Jurriaan verder. 'Als er aan de andere kant van de lijn paniek is, dan help je vanzelf. Ik adviseer daarom altijd met je ouders, partners en kinderen een code af te spreken. "Vissenkom en zaklamp" bijvoorbeeld. Verzin woorden die niet bij elkaar passen. Vraag om het sleutelwoord als je het telefoontje niet vertrouwt of de persoon die belt heel dringend iets van je nodig heeft. En belt de bank met een onverwachte vraag? Hang op en bel zelf je bank op via het nummer dat je kent.'

Buurtbijekomsten

De Digitale Wijkambassadeurs organiseren bijeenkomsten bij buurtverenigingen, in verzorgingshuizen en op andere openbare plekken in de wijk. Ze willen inwoners bewust maken van de gevaren van babbeltrucs. Lang niet iedereen komt naar deze informatieavonden. 'Daarom probeer ik digitale veiligheid te koppelen aan iets leuks. Zo van: je wilt gebruikmaken van slimme apparaten. De verwarming

op afstand regelen bijvoorbeeld. Hartstikke handig, maar zorg er dan ook voor dat je je wifnetwerk goed beveiligd.'

Voorlichting

'Wat doe je als "iemand van de bank belt", is onderdeel van onze voorlichtingscampagne aan senioren, vertelt wijkagent David. Hij weet uit ervaring dat Hagenaars op leeftijd vaker slachtoffer worden van digi-dieven. 'Ze hacken systemen met klantlijsten, kijken naar geboortedata en pikken de ouderen eruit. Dit is vaak de doelgroep die nog niet zo lang een smartphone of computer gebruikt. Onlangs nog kreeg een Haagse inwoner bezoek van "twee medewerkers van bank". Er zou iets mis zijn met zijn bankpas en de bankmedewerkers zouden het wel even fixen. Het bekende verhaal: deze meneer is veel geld kwijtgeraakt.' Om dit soort situaties te voorkomen en inwoners weerbaar te maken tegen digitale babbeltrucs geeft de politie in Den Haag voorlichting aan senioren.'

Kim en Aldo: 'Wij hopen voor anderen een voorbeeld te zijn.'

HENRIËTTE GUEST

Aldo en Kim zijn trotse vaders van hun eenjarige dochter. Ouders worden was voor hen een lastig proces. 'De Nederlandse cultuur is erg inclusief voor queer personen, maar sommige wetten zijn dat nog niet.'

'Het is veilig om jezelf te zijn'

Na een zoektocht van ruim zeven jaar vond het stel een draagmoeder in Canada. Eenmaal terug in Nederland ervoeren zij opnieuw allerlei problemen. Een kind mag volgens de immigratiewet alleen zonder moeder het land in als er een uitspraak van de rechter is en de wachttijden zijn enorm lang. Waardoor wij onszelf nog niet kunnen registreren als de ouders van onze dochter. Dit maakt het aanvragen van kinderopvang, kinderbijslag en andere zaken erg moeilijk,' legt Kim uit.

Steungroep voor queer families
Aldo, geboren in de VS met ouders uit Guatemala, startte een groep voor internationale queer families in Nederland. Zij hebben een Whatsapp-groep en komen eens per maand samen om ervaringen en adviezen met elkaar te delen. 'Het geeft voldoening om te merken dat ouders steun aan elkaar hebben en voelen dat ze er niet alleen voor staan,' vertelt Aldo. 'Ook voor onze dochter is het fijn om met kinderen

van andere queer ouders op te groeien.'

Verouderde wetten

'Vaak hoor ik terug van ouders dat zij zich in Den Haag ontzettend vrij voelen om zichzelf te zijn,' gaat Aldo verder. 'De Nederlandse cultuur is erg inclusief, maar onze wetten zijn verouderd. Sinds het homohuwelijk gelegaliseerd in 2001 is er nauwelijks meer iets veranderd. Alsof de emancipatie sindsdien stilstaat,' vult Kim aan.

Aandacht blijven vragen

De Coming Out Week is een goede manier om aandacht te vragen voor de inclusie van queer personen. 'Het is belangrijk dat mensen weten dat het veilig is om jezelf te zijn, ook al loop je soms tegen problemen aan,' zegt Aldo. 'Wij staan op de schouders van de mensen die voor ons kwamen. Dankzij hen hebben wij meer mogelijkheden. Zo hopen wij voor anderen een voorbeeld te zijn. We willen laten zien dat je gay kunt zijn en gelukkig en vrij kunt leven.'

Onmoetingsgroepen

Als ouder heb je andere ouders nodig. Je wilt ervaringen delen, vragen stellen of gerustgesteld worden. Ken jij weinig ouders met wie je kan praten? Dan kan jij je aanmelden voor Moeders Informeren Moeders (MIM). Er zijn ook (internationale) ontmoetingsgroepen voor vaders en queer families.

Meer informatie?
cjdghaag.nl of
scan de QR-code

Activiteitenagenda

LHBTIQ+ rondleiding door het Mauritshuis en queer stadswandeling door Den Haag

Ontdek de verborgen LHBTIQ+ verhalen in het Mauritshuis. Stadshistoricus Oskar Oonk neemt je daarna mee voor een rondleiding over de queer geschiedenis van Den Haag.

Datum en tijd: zaterdag 5, zondag 6, zaterdag 12 en zondag 13 oktober

Locatie: Mauritshuis en Binnenstad Den Haag

TranScreen Filmfestival On Tour

Op zondag 6 oktober opent TranScreen met een eendaags festival de Coming Out Week. Het festival heeft drie films en een workshop die de veelkleurigheid van de transgender gemeenschap viert.

Datum en tijd: zondag 6 oktober

Locatie: Filmhuis Den Haag

Enheid in verscheidenheid door Black Queer Holland

Bijeenkomst met inleiding over Queer Den Haag en samenzijn/netwerken.

Datum en tijd: zondag 6 oktober, 16.00 uur

Locatie: Centrum Vliethage

Vrije inloop

Theater Totaal presenteert TUSSENIN in theater De Vaillant

'TUSSENIN' is een bijzondere theatervoorstelling uitgevoerd door een getalenteerde cast van queers met een beperking.

Datum en tijd: vrijdag 11 oktober, 19.30 uur

Locatie: Theater De Vaillant

Vogue workshop en panel Transveiligheid door Totally Events

Een Vogue workshop met aansluitend een panel talk over Transveiligheid.

Datum en tijd: 11 oktober, 16.00 uur

Locatie: The Social Hub

Coming Out Talk en DJ Hoax LeBeau door gemeente Den Haag

Ga onder leiding van Dounia Jari in gesprek met queer verschillmakers over 'Queer in de City' en 'Polarisatie & Verbinding'. Geniet daarna van de kleurige optredens van queer artiesten en sluit de avond dansend af met DJ Hoax LeBeau.

Datum en tijd: vrijdag 11 oktober, 20.00 uur

Locatie: Club PIP

Queer Futures door Queer Planet

Queer Futures is een interactieve tentoonstelling waarin een queer verleden, heden, en toekomst in beeld worden gebracht. Kom langs en ontdek de diverse verhalen.

Datum en tijd: zaterdag 12 oktober (14.00 uur) en zondag 13 oktober (13.00 uur)

Locatie: Dutch Language Cafe

Untangling Coming Out en feest door Stichting Queer Mind

'Untangling Coming Out' is een interactieve kunstinstallatie die de diverse en persoonlijke ervaringen van het uit de kast komen verkent.

Datum en tijd: zaterdag 12 oktober: 20.30 uur

Locatie: PIP Den Haag

Dialoog (Durf) Jezelf (te) zijn door Stichting Rainbow Den Haag en Stichting Mil Colores

Stichting Rainbow Den Haag organiseert samen met Stichting Mil Colores een interactieve workshop over coming out en jezelf zijn. Kom je ervaring met ons delen.

Datum en tijd: zondag 13 oktober, 13.30 uur

Locatie: PEP Den Haag

Meedoen aan de Coming Out Week? Kijk hoe je je aan kunt melden voor alle activiteiten op comingoutweek.nl of scan de QR-code. Op de website vind je alle activiteiten.

Coming Out Week

Den Haag wil een stad zijn waar iedereen de mogelijkheid heeft om volwaardig en gelijkwaardig in de samenleving mee te doen. Daarom organiseert Den Haag van 6 tot en met 13 oktober de Coming Out Week met speciaal aandacht voor seksuele, sekse en genderidentiteit.

Wat vinden de fracties van... de Nachtvisie?

Iedere maand kunnen inwoners via social media kiezen over welk onderwerp ze de standpunten van de verschillende fracties willen lezen. Deze maand kreeg de Nachtvisie de meeste stemmen. GroenLinks, DENK en de SP geven hierover hun mening. Wilt u meestemmen over wat het volgende onderwerp moet worden? Volg dan de Haagse gemeenteraad op Twitter of Instagram: @Gemeenteraad070.

In de Nachtvisie staat hoe Den Haag een impuls wil geven aan een levendig nachtleven. Hiervoor zal onder voorwaarden ruimte worden geboden aan nieuwe nachtinitiatieven. Voor bestaande uitgaanshoreca wordt het mogelijk om echt in de nacht open te kunnen blijven. Op 16 oktober wordt hierover gesproken in de commissie Bestuur van de Haagse gemeenteraad.

De nacht in Den Haag heeft veel potentie.

PIXABAY

Een veilige en bruisende nacht

De nacht is een plek om te experimenteren, te ontdekken wie je bent en om nieuwe vriendschappen te sluiten. GroenLinks staat voor een bruisend nachtleven met genoeg aanbod voor de diverse subculturen die onze stad rijk is. Ruimere openingstijden en het stimuleren van kleinere initiatieven maken van Den Haag weer echt een bruisende stad. De nacht zou ook een veilige plek moeten zijn voor iedereen. Discriminatie aan de deur is onacceptabel en moet hard worden aangepakt.

Veiligheid en balans in nacht

De Nachtvisie moet zorgen voor een veilig en gereguleerd nachtleven. Deze Nachtvisie biedt bestaande horeca extra kansen, versterkt de lokale economie en biedt banen. Wij steunen de uitbreiding van nachthoreca onder strikte voorwaarden. Veiligheid en rust in woonwijken blijven voorop staan. Nieuwe initiatieven zijn welkom, zolang deze niet leiden tot overlast en onveiligheid. Balans tussen ontspanning en verantwoordelijkheid is essentieel.

Je welkom voelen in de nacht

Iedereen verdient een plek in ons nachtleven. Daarom is er meer ruimte nodig voor experiment en subcultuur. Kleinere initiatieven en broedplaatsen trekken een deel van de stad aan dat zich niet altijd herkent in het huidige aanbod, en geven diverse groepen makers een podium om zich te ontwikkelen en elkaar te ontmoeten. Geef deze meer houvast. Verder kunnen we meer doen aan toegankelijkheid en (sociale) veiligheid. Hier hoort ook veilig thuiskomen bij, bijvoorbeeld met een goede nachtbusverbinding.

Raad aan het woord

Arjen Dubbelaar, Hart voor Den Haag

Deze stad verdient beter op wonen. Tegenwoordig is het Haagse motto: veel lullen, weinig bouwen. Het Haagse stadhuis is

een praathuis, waar men wegloopt voor haar verantwoordelijkheid: bouwen voor de inwoners die het bestuur gekozen hebben. De stad Den Haag groeit in een rap tempo. Naar verwachting heeft onze stad in 2035 bijna 650.000 inwoners. Hart voor Den Haag is bezorgd over deze ontwikkeling en het taboe om daarover te spreken. Er zijn grote problemen die aangepakt moeten worden. Dat is een maatschappelijke opgave voor de komende periode.

Marieke van Doorn, D66

Met bewoners praten over de toekomst van hun wijk. Met dat idee is de D66-fractie dit jaar begonnen met openbare

fractievergaderingen houden bij bewoners in hun eigen buurt. Zo kunnen bewoners direct bij onze fractie problemen aankaarten, ideeën bespreken en vragen stellen. Na het Regentessekwartier, Bezuidenhout, Leidschenveen-Ypenburg en de Vogelwijk is de volgende fractievergadering in Rustenburg-Oostbroek. Iedereen is welkom, ook als je geen D66-lid bent. Wees erbij op maandag 14 oktober. Kijk op onze website voor meer informatie.

Robin Smit, Partij voor de Dieren

Dieren van de stadsboerderijen gaan niet langer naar de slacht. Jarenlang hebben we als Partij voor de Dieren

gevraagd om meer oog te hebben voor het lot van de dieren op de Haagse stadsboerderijen. Dat heeft eindelijk zijn vruchten afgeworpen: de gemeente laat de dieren voortaan oud worden op onze boerderijen. Er wordt niet meer actief ingezet op meer jonge dieren dan waar de stadsboerderijen plek voor hebben. Hiermee geven we als gemeente het goede voorbeeld hoe je met

Stad in de raad

“
Wat ik vooral heb gemist is dat de professionals verder gingen kijken dan alleen de registratie van een thuiszittend kind.
”

Inspreker M. Kabir in de vergadering van de Commissie Samenleving van 5 september.
Onderwerp: Thuiszittersaanpak

Kort

Raad in de Stad Haagse Hout

Op woensdag 9 oktober komt de gemeenteraad naar stadsdeel Haagse Hout. Heb je een goed idee voor jouw wijk? Of wil je in gesprek met raadsleden? Je bent van harte welkom om mee te praten tijdens de bewonersbijeenkomst! Iedereen die woont of werkt in het stadsdeel Haagse Hout kan zich aanmelden via de website of via een mail naar raadindestad@denhaag.nl. Let op: het aantal beschikbare plaatsen is beperkt.

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op denhaag.nl/uitzendingenraad voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen. Raadsvergaderingen zijn ook live te zien op Den Haag TV (Ziggo kanaal 40)

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Donderdag 3 oktober
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
10.00 uur

Donderdag 14 november
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
13.30 uur

Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Week van het Nationaal Park **Hollandse Duinen**

Den Haag ligt midden in Nationaal Park Hollandse Duinen. Tot en met 29 september zijn er allerlei activiteiten om dit natuurgebied nog beter te leren kennen. Ook in Den Haag is van alles te doen zoals een kunst en historie wandeling op landgoed Ockenburg, rondwande-

lingen langs stadsnatuur in de binnenstad, excursies naar de zandmotor en een reis door de tijd in het Haagse Bos.

 [Meer informatie? hd.nl/deweekvan](https://hd.nl/deweekvan)

Ook in Den Haag is van alles te doen.

NATIONAAL PARK HOLLANDSE DUINEN

Groene Inspiratiedag

5 OKT Den Haag kent veel groene initiatieven. Op zaterdag 5 oktober organiseert het Platform Geloven in Groen een route langs inspirerende locaties in de stad. Zoals de Groene Mient, de Kloostertuin, Spinozahof, de Energiekas en Lekkernassuh. Er zijn rondleidingen, workshops en activiteiten voor

kinderen. In de Christus Triumfatorkerk kun je plantjes en kleding ruilen en bij het Stads-klooster kun je meezingen met het strijkkorps Jan en Alleman. De toegang is gratis.

 [Meer informatie? oecumenedenhaag.nl](https://oecumenedenhaag.nl)

De Spinozahof is een van de deelnemende locaties.

WALTRAUT STROH

Kinderboekenfestijn bij Bibliotheek Den Haag

13 OKT Op zondag 13 oktober van 11.00 tot 17.00 uur is het Kinderboekenfestijn in de Centrale Bibliotheek. Daar kun je kinderboekenschrijvers ontmoeten, theatervoorstellingen zien, dansen in de silent disco en meedoen met workshops knutselen, filosoferen, schrijven en

acteren. Het Kinderboekenfestijn is de afsluiting van de Kinderboekenweek met als thema Lekker eigenwijs! Ook tijdens de Kinderboekenweek organiseren de bibliotheken activiteiten.

 [Meer informatie? bibliotheekdenhaag.nl](https://bibliotheekdenhaag.nl)

Den Haag, 31 oktober 1968, Koningskade. Politiepaard Sorrent schrok van een stuk plastic en raakte te water.

JOS VAN LEEUWEN

Jos van Leeuwen: 60 jaar persfotograaf in Den Haag

Op 6 september bestond Den Haag 782 jaar. Het Haags Gemeente-archief viert de verjaardag van de stad dit jaar met een overzichtstentoonstelling van de Haagse persfotograaf Jos van Leeuwen die zijn 60-jarig jubileum viert. Op 12 september 1964 werd zijn eerste nieuwsfoto gepubliceerd in de Haagsche Courant. Jos van Leeuwen heeft 60 jaar lang het leven in de stad Den Haag in beelden vastgelegd. Hij maakte meer dan 58.000 nieuwsfoto's. Het is pure Haagse persfotografie, vaak ook met een landelijke uitstraling en het geeft een fantastisch tijdsbeeld van de hulpdiensten (politie, brandweer

en ambulance) in actie in deze periode. Ook de Haagse (gemeente)politiek en andere nieuwswaardige zaken legde hij vast. Zijn werk is uniek, rauw en eerlijk. Jos is autodidact. Hij ontving tijdens zijn carrière meerdere prestigieuze fotografieprijzen voor zijn foto's. Nog steeds trekt Jos er dag en nacht op uit om belangrijke gebeurtenissen en nieuws in Den Haag te vangen met zijn camera. De tentoonstelling is tot 2 december te zien in De Galerij in de tramtunnel (halte Spui). De toegang is gratis.

 [Meer informatie? haagsgemeentearchief.nl](https://haagsgemeentearchief.nl)

Korenfestival Den Haag

29 SEP Op zondag 29 september is het Korenfestival Den Haag in het Zuidparktheater. Tussen 11.00 en 17.30 uur kunt u genieten van muziek in de open lucht. Het Korenfestival Den Haag heeft een flinke groei doorgemaakt. Dit jaar geven elf Haagse koren een

optreden. Heeft u interesse om zelf in een koor te zingen? Het Korenfestival Den Haag is een mooie gelegenheid om een koor te ontdekken dat u aanspreekt. De toegang is gratis.

 [Meer informatie? korenfestivaldenhaag.nl](https://korenfestivaldenhaag.nl)

Oktober is een feestmaand voor kids in de bibliotheek.

MARTIJN BEEKMAN

Kunst bekijken in de binnenstad

27 SEP Tijdens HOOGTIJ op vrijdag 27 september kun je meer dan twintig kunstlocaties bezoeken in de Haagse binnenstad. Van gevestigde kunst in galeries en instellingen tot installaties en performances bij kunstenaars-initiatieven. De toegang is gratis.

 [Meer informatie? hoogtij.net](https://hoogtij.net)

Banenmarkt voor (ander) werk

24 OKT Op zoek naar (ander) werk? Bezoek dan een van de banenmarkten in

Den Haag, zoals bijvoorbeeld:

- 24 oktober: Transport en Logistiek
- 5 november: Zorg, Facilitair en Veiligheid
- 21 november: Hét Jongeren-Event

Op de banenmarkten staan veel werkgevers met hun vacatures. Je kunt je oriënteren op verschillende branches. Ook kun je gratis deelnemen aan workshops en gratis een professionele LinkedIn foto laten maken.

 [Meer informatie? denhaag.nl/denhaagwerkt](https://denhaag.nl/denhaagwerkt)

Banenmarkt.

FLEUR BEEMSTER

Modetentoonstelling Lange Voorhout

25 SEP Op het Lange Voorhout is van 25 september tot en met 6 oktober een tentoonstelling te zien van de Haagse ontwerper Michelangelo Winklaar. In glazen containers zijn diverse kledingstukken te zien. Ook staat er een atelier waar jij kunt aanschuiven om mee te borduren aan een echt couturerestuk. Het team van Michelangelo helpt je hier bij. De tentoonstelling is gratis toegankelijk en geopend van 10.00 tot 18.00 uur.

Herfstkleuren in de Japanse tuin

19 OKT De Japanse Tuin op landgoed Clingendael is van zaterdag 19 oktober tot en met zondag 3 november weer open voor publiek. De herfsttinten van de Japanse esdoorns maken de tuin in dit jaargetijde extra kleurrijk. De tuin is dagelijks geopend van 10.00 tot

16.00 uur. Zijn er veel bezoekers? Dan moet u soms even wachten voor u de tuin in mag. De Japanse Tuin is heel kwetsbaar. Daarom mag er een maximaal aantal bezoekers in de tuin komen.

 Meer informatie?
denhaag.nl/japansetuin

De Japanse Tuin is open van 19 oktober tot en met 3 november. FLEUR BEEMSTER

Museumnacht Den Haag

12 OKT Tijdens de Museumnacht Den Haag op zaterdag 12 oktober organiseren 33 musea en culturele instellingen een nacht vol culturele activiteiten. Tussen 19.00 en 01.00 uur zijn er rondleidingen, workshops en optredens, zoals dansen bij de Tempel, Bier Yoga in KB Nationale Bibliotheek, een pop-up tattoo studio in het Mauritshuis, Open

Mic optredens in de Grote Kerk en een interactieve rondleiding bij Rijksmuseum De Gevangenpoort. Tickets zijn voor 20 euro te koop via de website. Met een Ooievaarspas kun je voor 5 euro een ticket kopen bij de VVV.

 Meer informatie?
museumnachtdenhaag.nl

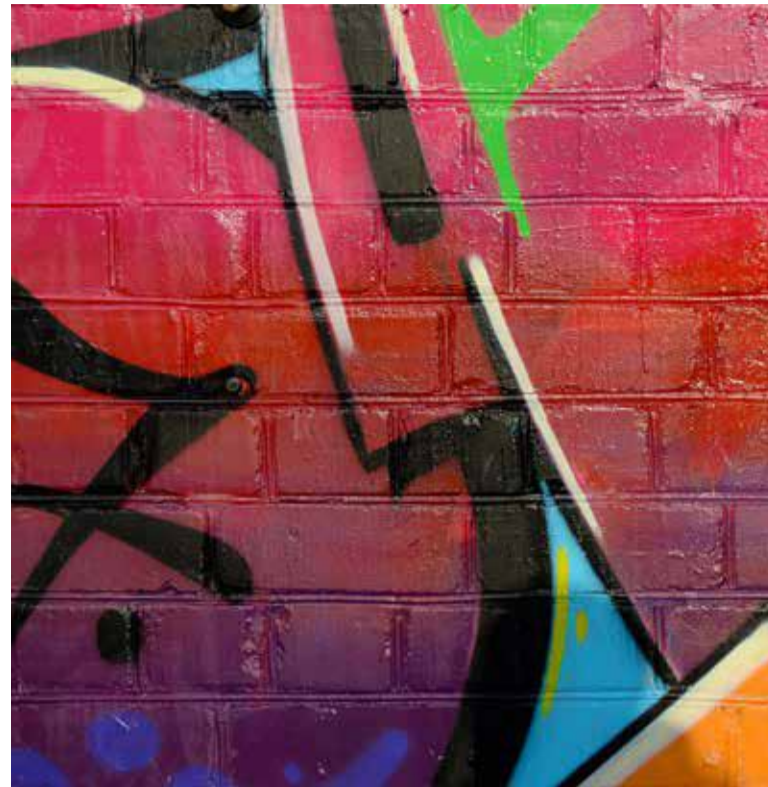
Een nacht vol culturele activiteiten. JORN BAARS

Ontmoet Spinoza thuis in Den Haag

Tijdens de Spinoza Oktobermaand 2024 kan iedereen kennismaken met Spinoza en zijn ideeën over democratie, ethiek, tolerantie en over het persoonlijke en collectieve levensgeluk. Je leert deze 17e eeuwse Haagse filosoof beter kennen dankzij lezingen, stadswandelingen, filosofische

vaartochten en workshops. Elke middag kan je gratis het Spinozahuis bezoeken. Of schuif aan bij 'Spinoza Lunch & Verhalentafel' of kom naar de 'Spinoza Verhalenacht'.

 Meer informatie?
spinozadenhaag.nl

Week van de toegankelijkheid

7 OKT Den Haag doet mee aan de Week van de Toegankelijkheid van 7 tot en met 11 oktober. Samen met een aantal Haagse kunst- en cultuurinstellingen organiseert de gemeente verschillende activiteiten over toegankelijkheid en inclusie. Het thema is 'Het Contrast Verrast – kleur samen het leven onbeperkt'.

■ Bezoek de Street Art tentoonstelling van 1 oktober 8.30 uur tot en met 11 oktober 16.30 uur in het Atrium van het Stadhuis. De tentoonstelling bestaat uit vier

hele grote graffiti kunstwerken. Gemaakt door Haagse kunstenaars en mensen met een beperking.

■ U kunt ook komen kijken van 24 tot en met 27 september, tussen 10.00 en 12.30 uur of tussen 13.00 en 15.30 uur. Dan zijn de kunstenaars aan het werk bij Kafé Kafka in het Atrium van het Stadhuis.

 Meer informatie?
weekvandetoeankelijkheid.nl

Haagse Popweek

18 OKT Tijdens de Haagse Popweek van 18 tot en met 26 oktober staat (pop)muziek van Haagse bodem in de schijnwerpers. Er zijn veel optredens van Haagse muzikanten, workshops, demopanelen, en speeddates. Ook de Haagse Poprijzen worden deze weken

uitgereikt. Muziek liefhebbers kunnen hun favorieten voor deze jaarlijkse prijzen doorgeven. Daarna kan iedereen online stemmen op de genomineerden.

 Meer informatie?
haagsepopweek.com

Het Spinozahuis is in oktober elke middag gratis te bezoeken.

Cartoons in de Centrale Bibliotheek

17 OKT Cartoons zijn populairder dan ooit. Op 17 oktober worden in Den Haag de European Cartoon Awards 2024 uitgereikt. Er zijn inzendingen uit dertig landen. De cartoons zijn van 17 oktober tot 25 november te zien in de Centrale Bibliotheek aan het Spui (tweede verdieping).

 Meer informatie?
beeldengeluid.nl

Wandelen met de boswachter

Ga mee op excursie met de boswachter in de Haagse natuur. In oktober en november zijn er wandelingen in het Westduinpark, de Puinduin en naar de zandmotor. Per wandeling kunnen er maximaal vijftien deelnemers mee. De wandelingen duren ongeveer 1,5 uur. Trek stevige schoenen aan. Aanmelden kan via hethaagsegroen.nl.

 Meer informatie?
hethaagsegroen.nl

Zandmotor. FLEUR BEEMSTER

Korenfestival Zingen Aan Zee

28 SEP Scheveningen staat op zaterdag 28 september in het teken van het Korenfestival Zingen aan Zee. Van 11.30 tot 17.30 uur zijn er zo'n 80 optredens op tien podia, zowel binnen als buiten. Er doen 42 koren mee.

 Meer informatie?
zingenaanzee.org